

De associatieovereenkomst die de Europese Unie (EU) en haar lidstaten hebben gesloten met Oekraïne: Europese waarden in het geding

Op 6 april 2016 wordt in Nederland een raadgevend referendum gehouden. Dit gaat over de associatieovereenkomst die de Europese Unie (EU) en haar lidstaten hebben gesloten met Oekraïne. Op het stembiljet komt de volgende vraag te staan: bent u **voor of tegen** de wet tot goedkeuring van de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Oekraïne?

De campagne van voor- en tegenstanders wordt steeds smeriger. Dat betekent dat er iets op het spel staat: macht en prestige.

Michel van Hulten, oud PvdA-voorzitter en leider van het ja-kamp tamboereert op het anti-Poetin sentiment: "bent u tegen Poetin, stem dan ja voor de associatieovereenkomst", terwijl Poetin al in 2013 heeft aangegeven geen bezwaar te hebben. Koude oorlog retoriek dus! Het is dan wel duidelijk dat de voorstanders een anti-Russisch motief hebben en daar de Oekraïne voor gebruiken. Na het Leninisme en Stalinisme is er nu het Poetinisme dat bestreden moet worden! We zijn weer op oorlogspad!

Pechtold, zeg maar Alexander-de-kleine, is hoogst persoonlijk in Oekraïne geweest en heeft daar met alle bestuurders en vertegenwoordigers gesproken en die waren allemaal vóór de associatieovereenkomst, ook namens het volk. De autoriteiten wisten precies wat er onder het volk leefde. Nou, dacht ik, dan zijn ze daar verder dan hier en hebben ze op dat punt de EU niet meer nodig. Op 30 april a.s. is het precies 50 jaar geleden dat Hans van Mierlo en 12 anderen in Krasnapolsky bijeen kwamen, omdat ze verontrust waren over de democratie in Nederland; een half jaar later werd D'66 opgericht. Na 50 jaar is de verontrusting toegenomen, maar de democratie niet. Constateerde Pechtold dat ze in Oekraïne verder zijn dan in Nederland?

Nu ze gezien hebben hoe de EU met de Syrische vluchtelingen omgaat, weten de Oekraïners ook dat ze op het gebied van de mensenrechten van de EU niets te verwachten hebben en dat wanneer ze zelf in de problemen komen, ze ook niet op de EU kunnen rekenen.

Bolkenstein adviseert – bij wijze van 1 april grap – om de uitslag van het referendum naast zich neer te leggen, maar Bolk is tegen elk referendum en vormen van directe democratie uit angst dat de politieke elite hun greep op Staat en Maatschappij verliest en de hele nomenklatoera in elkaar stort.

Welke motieven de initiatiefnemers voor dit referendum ook hadden, het is nu een zelfstandige zaak geworden en in termen van publieksdiscussie over een zeer fundamenteel onderwerp van groot politiek belang; een schot in de roos. Nederland gaat niet uit de EU en dat is ook niet aan de orde. Welke motieven de EU had om deze overeenkomst aan te gaan zijn ook niet helder. De huidige president van de Oekraïne verdient zijn miljoenen in Rusland en wil daarom ook graag profiteren van de EU; dus zijn motieven lijken wel duidelijk.

Natuurlijk wil Oekraïne bij de EU horen, want Sinterklaas heeft domicilie gekozen in Brussel, tenzij die wegens recente gebeurtenissen naar een veiliger oord vlucht. Op één punt is de EU een doorslaggevend succes en dat is het overhevelen van inkomen, vermogens en o.a. pensioenen van werkende landen naar uitkeringstrekkende landen. In de associatieovereenkomst is ook al financiële steun aan Oekraïne opgenomen.

Diegenen die bang zijn dat de associatieovereenkomst met Oekraïne de opmaat is voor een lidmaatschap, dat is niet zo, en Rutte heeft in hoogsteigen persoon gezegd dat Oekraïne geen lid van de EU zal worden. En wij weten dat als Rutte dat zegt, hij ook voet bij stuk houdt, althans heel even. Net als bij de miljarden voor Griekenland, Rutte's "nee" wordt vanzelf "ja". Wij doen er goed aan daarbij de uitspraak van een vooraanstaand Oekraïner in gedachte te nemen: "tegen de tijd dat wij bij de EU kunnen, zal de EU wel uit elkaar gevallen zijn!"

Frans Timmermans, onze hoge vertegenwoordiger in de Europese Commissie zei vorige week in "het oog op morgen", dat de EU zware druk op Rutte zal uitoefenen om een eventueel "nee" bij het raadgevend referendum te negeren, omdat er "hogere" geopolitieke belangen in het geding zijn dan de democratie in Nederland. Het geopolitieke belang van het onttrekken van Oekraïne aan de Russische invloedssfeer stijgt ver uit boven het democratisch belang van een raadgevend referendum in Nederland. Direct na het vallen van de muur, besloot de EU de landen van het Warschaupact in de EU op te nemen en deze uit de Russische invloedssfeer te halen. Zonder de Brusselse geldbuidel zou de gretigheid in Oost-Europa

wellicht minder zijn. Dat de EU daardoor niet alleen in aantal landen, maar ook in heterogeniteit grandioos toenam en dat zoiets ten koste ging van de bestuurbaarheid van de EU deed niet ter zake: de EU werd een chaotisch samenstel van elkaar tegenwerkende landen, elk met een eigen belang. Daarna waren de voormalige Sovjetstaten aan de beurt om uit de Russische invloedssfeer te worden gehaald en vormt de Oekraïne de zoveelste illustratie van een groeiende EU-machtsbehoefte tegen elke prijs. Niet voor niets is coördinatie van buitenlands beleid en militaire samenwerking in de overeenkomst opgenomen. Dit is verraad aan het Europa dat ons na de Tweede Wereldoorlog voor ogen stond.

Waar moeten we ons over uitspreken: "voor of tegen"?

Naast Frans Timmermans zijn er allerlei opiniemakers, zichzelf gezaghebbend achtende deskundigen en belangenbehartigers ingeschakeld om de associatieovereenkomst als Handelskwestie aan te prijzen, terwijl de Handelsovereenkomst hoe dan ook doorgaat en al in werking is getreden, waardoor wij binnenkort genetisch gemanipuleerd voedsel op de Europese markt krijgen. De meest klemmende vraag voor de Oekraïners zelf is: "Zijn we in staat de Oligarchen van de Staat te vervangen door de Oligarchen van de Markt"? Willen de Oekraïners echt EU-ondernemers met zware EU-subsidies hun eigen ondernemers laten wegconcurreren, zoals dat ook in andere Oost-Europees landen gebeurd is? Natuurlijk, Oekraïne heeft veel last van fraude, corruptie, etc., maar hebben ze daar de EU voor nodig om hun eigen activiteiten daartegen te ondersteunen? De EU, toch al zwak om in eigen huis transparantie te realiseren [zoals uit de gang van zaken rond deze overeenkomst is gegaan] en fraude en corruptie te bestrijden [schoemelsoftware in auto's, falend anti-rookbeleid, etc.] gaat Oekraïne transparantie bewerkstelligen? Voor de Oekraïne is dat van de regen in de drup! Eurocynici reageren met "dat is voor de Bühne". Helemaal zot is de gedachte dat mensenrechten, democratie en rechtsstaat via deze overeenkomst in Oekraïne door de EU zullen worden bewerkstelligd, waar het bijvoorbeeld in Hongarije of Polen al niet lukt. Zou het dan in het rebellegebied in Oost-Oekraïne en de Russische Krim, beide onderdeel van de overeenkomst wel lukken, als het in Kiev zelf al lukt?

En de kernvraag is dus of de Oekraïne wel gebaat is bij een permanente bureaucratische bemoeizucht uit Brussel. Nederland steunt – zonder associatieovereenkomst – in Oekraïne de opbouw van een rechtsstaat en dat kan gewoon doorgaan. Ook onze kennis op het gebied van landbouw kan bilateraal worden ontwikkeld en voortgezet. Kiev is beter af met bilaterale steun die ze zelf kunnen kiezen. Willen ze het politieke systeem van Frankrijk, Duitsland of een ander land, al dan niet met Constitutioneel Hof?

Brussel moet eerst orde op zaken stellen in eigen huis en de bestuurbaarheid van de bestaande EU verbeteren, vóór ze hun geopolitieke machtsbehoefte gaat realiseren.

Conclusie

De keuze "Kiev of Moskou" is een vals dilemma. Laat je niet door de Haagsche propaganda misleiden, noch door de motieven van de initiatiefnemers. Dus steun Kiev en zeg NEE tegen de associatieovereenkomst! Nogmaals een nee-stem laat het afgesloten en in werking getreden Handelsverdrag met Oekraïne onverlet! De rest kunnen ze het best bilateraal regelen.